

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

10

maja 2019

piątek

18:00

Wrocław, Oratorium Marianum

Simple Symphony

Joseph Swensen – dyrygent

Jonathan Swensen – wiolonczela

NFM Orkiestra Leopoldinum

Program:

Benjamin Britten (1913–1976) *Simple Symphony* op. 4 [18']

I Boisterous Bourrée

II Playful Pizzicato

III Sentimental Saraband

IV Frolicsome Finale

Joseph Swensen (*1960) *Sinfonietta* [14']

Krzysztof Penderecki (*1933) *Per Slava* na wiolonczelę solo [6']

Joseph Haydn (1732–1809) *Koncert wiolonczelowy C-dur* Hob. VIIb:1 (z kaden-
cjami B. Brittena) [30']

I Moderato

II Adagio

III Finale: Allegro molto

Prosimy o nagradzanie artystów brawami po zakończeniu ostatniej części każdego z utworów.

Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości
oraz odbudowy polskiej państwowości

niepodległa

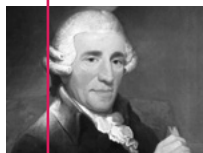
POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

B. Britten

K. Penderecki

J. Haydn

OMÓWIENIE

Joseph Swensen

Był nie tylko jednym z najbardziej znanych i szanowanych wiolonczelistów wszechczasów, lecz także niezwykłym źródłem inspiracji dla największych kompozytorów XX w. Mściław Rostropowicz wielce inspirował także mnie, kiedy studiowałem w Nowym Jorku w latach 70. i 80. Trzy dekady później był „superbohaterem” dla mojego syna Jonathana, młodego wiolonczelisty dorastającego wówczas w Kopenhadze. Wśród kompozytorów, którzy pisali natchnione i bardzo ambitne utwory dla Rostropowicza, byli Siergiej Prokofiew, Dymitr Szostakowicz, Benjamin Britten, Krzysztof Penderecki, Henri Dutilleux i Witold Lutosławski. Britten i Penderecki napisali też dla niego kilka drobnych utworów nadzwyczajnej jakości. Są wśród nich suity solowe i kadencje skomponowane przez Brittena do *Koncertu wiolonczelowego C-dur* Haydna oraz *Per Slava* Pendereckiego – piękne i pełne pasji dzieła napisane na wiolonczelę solo w 1985 r.

Fascynujące kadencje Brittena do *Koncertu wiolonczelowego C-Dur* Haydna (skomponowane w 1966 r.) to przykład tego, jak zestawienie dawnej i nowej muzyki może całkowicie zmienić wrażenia słuchowe. Oczywiście jest, że Britten i Haydn mówią różnymi muzycznymi językami, ale gdy słyszymy je obok siebie, przekonujemy się, że obaj funkcjonują w tym samym ponadczasowym wymiarze, zarezerwowanym dla wielkiej sztuki.

Ten wymiar wykracza poza ramy nie tylko czasu, lecz także miejsca, narodowości, a nawet kultury. Ilekroć umieszczam w programie koncertu jeden z moich utworów na orkiestrę smyczkową, pamiętam o moim długu wobec Brittena. Przykładami genialnych dzieł tego twórcy na smyczki są *Wariacje na temat Franka Bridge’a* i *Les Illuminations* – dla mnie najwspanialsza muzyka tego gatunku w XX w. Mój utwór *Sinfonietta* powstał jako trio smyczkowe. Wyobrażałem sobie, że będę je wykonywał z Jonathanem i moim najmłodszym synem, Nicholasem. Około pięć lat temu sprezentowałem Nicholasowi, z okazji jego bierzmowania, partyturę tria. Kilka lat później, w maju 2018 r., nakłoniono mnie do przepisania utworu na orkiestrę. Tak powstała wersja, którą zaprezentujemy dziś wieczorem. *Sinfonietta* stanowi rozwinięcie mojej ulubionej duńskiej piosenki ludowej *I Skovens Dybbe Stille Ro* (*W głębiach cichego lasu*). Melodię tę słyszałem w wykonaniu Nicholasa niezliczoną ilość razy przez te wszystkie lata, kiedy był solistą (sopran) Copen-

hagen Boys Choir. (Nawiasem mówiąc, bardzo szczególne nagranie wspaniałych dzieł Brittena zostało dokonane przez jednego z ulubionych dyrygentów wrocławian – Paula McCreesha – właśnie z Copenhagen Boys Choir w czasie, gdy śpiewał w nim mój syn).

Britten napisał *Simple Symphony* op. 4 w 1933 r., kiedy miał zaledwie dwadzieścia lat. W utworze tym wykorzystał tematy, które komponował na fortepian jako nastolatek. Dla mnie to bardzo wyraźna zapowiedź przyszłych wielkich utworów początkującego wówczas kompozytora. Już wtedy przemawiał własnym głosem i był pewny siebie, a jego technika była imponująca!

Również Haydn był bardzo młodym mężczyzną z wielką przyszłością, kiedy w latach 1761–1765 komponował *Koncert wiolonczelowy C-dur*. Niezwykłe jest to, że partytura i głosy koncertu całkowicie zaginęły po premierze i pozostały zapomniane aż do 1961 r. Często wyobrażam sobie wszystkie nieodkryte wielkie dzieła, jak czekają pokryte kurzem na odnalezienie przez archeologów. Ja sam w procesie twórczym czuję się jak archeolog. Tak naprawdę nie tyle tworzę, ile odkrywam muzykę, która z niewyjaśnionych przyczyn znalazła się głęboko w ciemnych jaskiniach mojej duszy i cierpliwie czeka na odnalezienie.

Joseph Swensen, fot. Łukasz Rajchert

Joseph Swensen

Pochodzi z rodziny o korzeniach norwesko-japońskich. Jest profesorem na Indiana University Jacobs School of Music i wykładowcą Królewskiego Konserwatorium w Szkocji. Współpracuje na stałe z takimi or-

kiestrami, jak Scottish Chamber Orchestra, Orquesta Ciudad de Granada oraz Northwest Sinfonietta, a ponadto z Malmö Opera, Orchestre National du Capitole de Toulouse, Orchestre National Bordeaux Aquitaine, London Mozart Players i Orquesta Sinfónica do Porto Casa da Música. Występował na Mozart Festival w Nowym Jorku, Tanglewood Music Festival, Ravinia Festival oraz BBC Proms. Koncertuje też jako solista (skrzypce) i kameralista (z pianistą J. Kahanem oraz w trio fortepianowym KahaneSwensenBrey z wiolonczelistą C. Breyem). Skomponował takie utwory, jak *Mantram* na orkiestrę smyczkową, *Latif* na wiolonczelę solo z zespołem kameralnym, *Shizue* na shakuhachi i orkiestrę oraz *Sinfonia concertante* na róg i orkiestrę.

petition. Zadebiutował w 2017 r., wykonując *Koncert wiolonczelowy* E. Elgara z Orquesta Sinfónica do Porto Casa da Música. Od tego czasu współpracuje z licznymi orkiestrami, w tym Orquesta Ciudad de Granada, The Venice Symphony i Aarhus Symphony Orchestra. W obecnym sezonie debiutuje z NFM Orkiestrą Leopodium, Copenhagen Philharmonic i Armenian State Symphony Orchestra. W ramach programu Young Concert Artists wystąpi także z szeregiem koncertów w USA. Jonathan Swensen jest częstym gościem na festiwalach w rodzinnej Danii – występuje podczas Schubertiaden, Copenhagen Summer Festival i Hindsgavl Festival. Jest absolwentem Royal Danish Academy of Music, obecnie studiuje pod kierunkiem T. Thedéena w Norwegian Academy of Music w Oslo.

Jonathan Swensen, fot. Matt Dine

Jonathan Swensen

Jest laureatem Young Concert Artists International Auditions 2018, w tym samym roku otrzymał także I nagrodę w Khachaturian International Cello Competition. Ponadto został także uhonorowany m.in. I nagrodą w konkursie Øresunds Solist, nagrodą fundacji Jacob Gade's Legat (przyznawaną szczególnie utalentowanym bardzo młodym muzykom), I nagrodą w Danish String Competition oraz I nagrodą w Stockholm International Music Com-

NFM Orkiestra Leopoldinum, fot. Łukasz Rajchert

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

